

EINA SYKĮ SAVAITĖJE

Kaina metams 15 lt., pusmečiui 8 lt., 1 mėn. 1 lt. 50
Kareiviams per pusę pigiau. Užsieny metams 25 lt.
Atskiras numeris 30 centų visiems.

Skelbimai: petito eilutė 40 c., prieš tekstą dvigubai.
Adresas: Kaunas, Nepriklausomybės Alkštė.

44 (388) nr.

Kaunas, 1926. m. spalio m. 27. d.—lapkričio m. 2. d.

VIII. metai.

Susirūpinkim karžygių kapais.

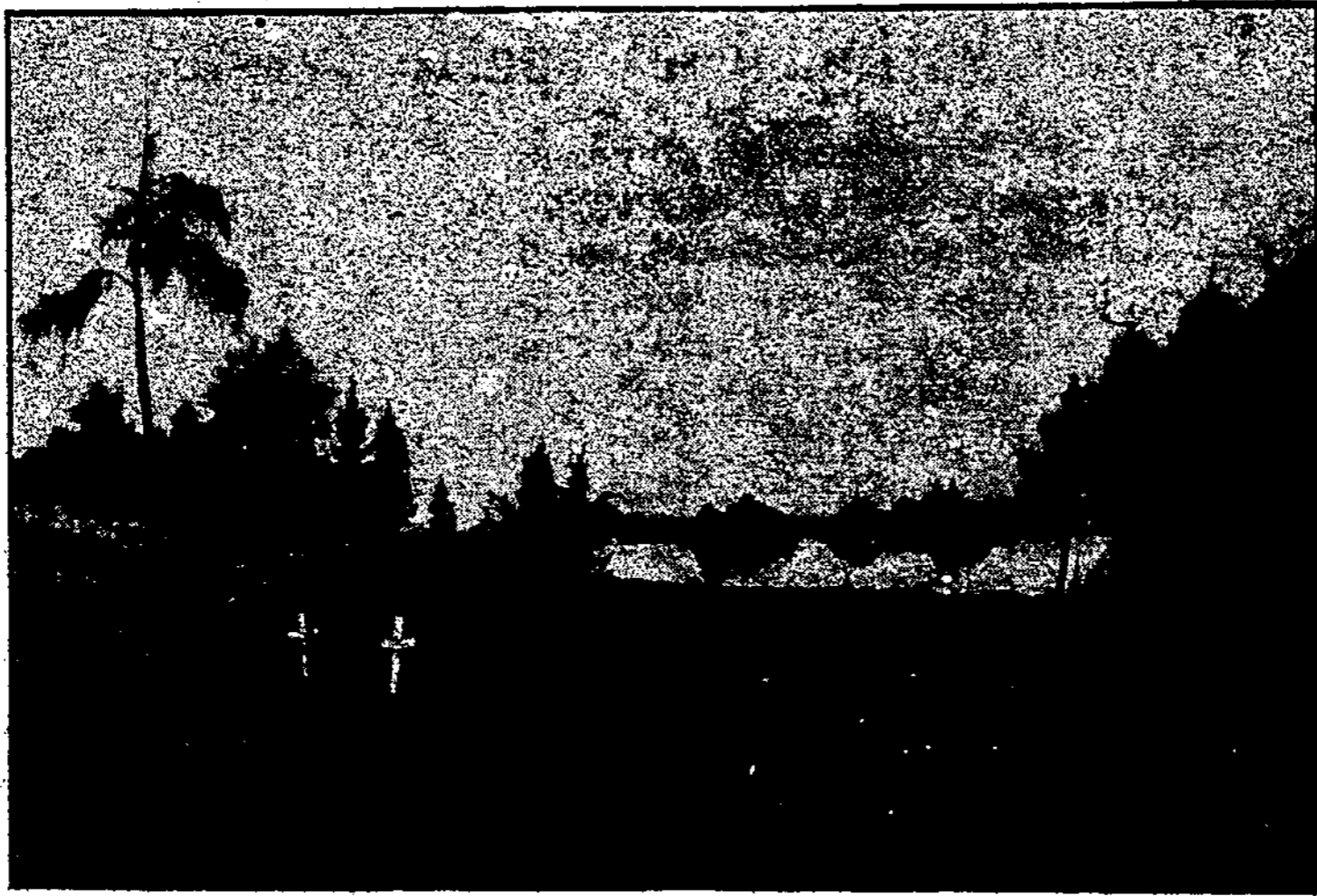
Jau ne kartą buvo rašyta mūsų laisvės kovotojų kapų sutvarkymo reikalui. Bet tie visi rašymai daugiausia nueina niekais, o mūsų karžygių kapai kaip buvo, taip ir yra baisiausiai apleisti.

Nepersenai teko lankytis Šančių bei Kauno kapinėse. Kiekviena tauta gerbia savo karžygius. Jems atminti statomi paminklai, ruošiamos šventės ir pan. Senovėje lietuvių tauta gerbdavo savo karžygius.

Dar ir šiandien turime daugybę milžinkapių, kuriuose ilsisi mūsų protėviai. Graži senovė, brangūs jos padavimai ir liekanos, kurias dar šiandien matome; senovė kad ir graži, bet jau praslinko.

Nereikia ieškoti didvyrių tik praeityje, jų esama ir dabar. Štai pirmųjų mūsų dabartinės laisvės kovotojų kapai. Jie visų apleisti, dilgėmis ir šunremunėmis apaugę... Argi jie ne didvyriai, garbingai žuvę gelbėdami tėvynę iš pavojaus?

Mes lietuviai mokame kovoti, žūti, mokame atremti stipriausią priešą savo krūtinėmis, bet nemo-kame gerbti žuvusių karžygių, įvertinti jų nuopelnus ir darbų. Nereikia eiti toli į praeitį, pažvelkime šešis, septynis metus atgal ir tuojau prisiminsime narsiai kovojančius su bolševikais, bermontininkais ir lenkais jaunuolių būrius. Bet kaip greit mes juos užmiršome! Štai ant kapų stovi pakrypę kryžiai, ant kai kurių jau vos matosi parašas „žuvo begindamas tėvynę“. Taip, jis žuvo, jo nėra, tik tai medinis kryželis, jo kapo sargas, kol kas rodo jo palaidojimo vietą ir tėvynei padarytus

Tėvynės laukuose. Po kruvinių kautynių su lenkais
1920. X. 9. Vilnių ginant.

nuopelnus, jis supuvęs parvirs ir nieko nebeliks. Nebeliks nė žymių tų, kurių pasišventimas atnešė mums tautos laisvę. Tik tai gal medžiai, kurie šalia kapo auga, oš liūdntai ir lauks kol ir jų neištiks panašus likimas. Netaip buvo senovėje. Mūsų prabočiai mlyėjo laisvę, bet ir gerbė už laisvę žuvusius. Tad ir mums reikalinga buvo jau senai tuo susirūpinti. Daug turime įvairiausių sumanymų, bet visai užmirštame savo žu-

vusius brolius, per kurių aukas ir pasišventimą tą laisvę atgavome. Juk tai nėra taip sunkus darbas, kuriuo negalima būtų pakelti — ir tas nereikalingas milžiniškų išlaidų. Tik reikia tuo klausimu nors vienam rimtai susirūpinti ir imtis darbo. Pirm viso reikia sudaryti tam tikrą komisiją ar komitetą, kurie nustatytų savo veikimo planą. Visas klausimas gali būti tame, iš kur paimti lėšų? Bet mano nuomonė, kad tų lėšų nebus taip daug reikalinga; pilnai galima pasitikėti, kad ren-

kant aukas, bus galima jų pakankamai surinkti. Juk pas mus nėra tiek daug kapų, kad jų sutvarkymas kaštuotų milijonus litų. Reikia tik pradėti darbą ir rimtai jį dirbti. Visuomenė tyli, tad tenka tą darbą imtis kariams — nors pavyzdžiui švietimo komisijoms. Mano nuomone, pulkų bei atskirų dalių švietimo komisijos maloniai sutiktų tam tikslui pasidaruoti. Nors būtų ir nelabai malonus dalykas, kad už pasilinksmavimo pinigus būtų taisomi kapai, bet kagi padarysi, jei nėra kitos išeities. Laikas būtų jau subrusti,

nes dar palaukę bent porą metų, neberasime nė tų vietų, kur ilsis palaidoti pirmieji mūsų laisvės kovotojai.

J. Kaunickas.

Del mažmožių nekovokit, jeigu norit pasiekti didelių dalykų. Hebbel.

Lietuvos gyvenimas.

Vyriausybės darbai. *Ministerių Kabinetai* leidus Žemės ūkio Ministerija pardavinės mėsos medžiagą kūrai biednuomenės reikalams taksos kaina.

— *Vidaus Reikalų Ministerija* paskyrė 5000 litų pašalpos Skuodo valsčiaus tiltų remonto reikalams, 3000 litų Biržų miesto gatvėms grįsti ir 10.000 litų Panevėžio miesto viešioms darbams.

— **Prekyba.** *Per šiu metų devynius mėn.* išvežta iš Lietuvos į užsienį prekių už 183 milijonus litų. Iš užsienio į Lietuvą įvežta už 177 mil. litų, t. y. 6 mil. litų Lietuva daugiau pardavė, negu pirko.

— **Savanoriai.** *Susivažiavimas Marijampolėje.* Spalių m. 17. d. įvyko Marijampolės, Vilkaviškio ir Seinų apskr. savanorių suvažiavimas. Savanorių atvyko per 400. žmonių. Suvažiavimas atsistojimu pagerbė žuvusius dėl tėvynės karius. Suvažiavimą sveikino raštu ministeris pirmininkas ir kt., ir asmeniškai krašto apsaugos ministeris ir įvairios vietos organizacijos.

Po sveikinimų p. A. Smetona laikė paskaitą. Keleims suvažiavimo dalyviams išsitarus organizacijos reikalų, liko išrinktas laikinas apskrities savanorių komitetas, kurin pateko: pirmininku Pautienius, sekretoriumi Kronkaitis ir nariais: pulk. lt. Zubrys, ats. plk. Grigaliūnas-Glovackis, ats. karin. Sliesoraitis, Matulevičius ir ats. kareiviai: Žukauskas, Lenkutis, Gu-nauskas ir Grinevičius.

— **Okupuotoji Lietuva.** *Pilsudskininkai širmu-liuoja.* Pastaruoju laiku Vilniuj labai dažnai lankosi Pilsudskio ministariai ir slaptai kalbasi su vietos dvarininkais.

Iki šiol minėti „paukščiai“ labai retai lankydavosi Vilniuj.

Be to, Vilniaus krašte daugely vietų lenkai supirkinėja arklius kariuomenei.

— *Griauja garbingos senovės paminklus.* Lenkai, norėdami sugriauti visa, kas primena pagrobtame krašte lietuvybę, naikina mūsų senovės paminklus, didžiųjų Lietuvos kunigaikščių pilis, Vilniuj, Trakuos, Lydoj, Krėvėj, Naugardėlyj ir kitur. Minėtos pilys yra baisiai apleistos ir įvairių išdykėlių griaujamos. O sudrausti juos — nėra kam. Ir dar giriasi lenkai kultūra.

— *Neleidžia vaikų į lenkų mokyklas.* Pašaminės sodžiaus gyventojai (Švenčionių apskr.) pasiuntė apskrities mokyklų inspektoriui pareiškimą, kuriuo pra-nešė, kad jie neleis savo vaikų mokytis į įsteigtą lenkišką mokyklą ir reikalauja lietuviškos.

Dabar jie vaikus moko namie, panašiai kaip spaudos draudimo metu prie rusų žandarų.

— *Puola valdininkus.* Želaskinų sodžiuj 50 žmonių minia užpuolė lenkų mokesčių rinkėją Malinovskį, kuris buvo tiek įsidrąsinęs, kad pradėjo krauti net ūkininkų daiktus.

Tik policija išgelbėjo mokesčių rinkėją.

— **Įvairios žinios.** *Lenkai žvalgosi.* Nesenai Seirijų apylinkėse buvo nusileidęs lenkų aeroplanas. Vietos gyventojai bandė neprašytus svečius sulaikyti, bet šie pasipriešinę nuskrido atgal savo „ojczyznon“.

Pirmoji kariuomenės sporto šventė.

1926. m. spalių m. 17. dieną mūsų kariuomenės sportui labai reikšminga, nes tą dieną pirmą kartą susirinko iš visų dalių sportininkai pabandyti savo jėgas ir parodyti savo ištvermę, miklumą ir fizišką išsilavinimą.

Nežūrėdami į tai, kad sportui plėstis mūsų kariuomenėje sąlygos iki šiol buvo ir nevisiškai patogios, ką parodė ir pati šventė, tačiau pasiektos išvados parodė, kad mes galim dar toli žengti pirmyn, jei tik turėsime pakankamai noro lavintis ir tobulėti.

P. Respublikos Prezidentas, p. ministeris pirmkas ir p. krašto aps. ministeris paskyrė laimėjusioms pirmas tris vietas dalims brangias pereinamas dovanas. Laimėjusiai 4-tą vietą daliai dovaną paskyrė karininkų korporacija (per „Ramovę“). Dovanos perein dalims visškon nuosavybėn, kai jos įsigys jas 3 metus paeiliui arba 5 metus nepaeiliui. Skaičiuojant aritmetiškai, jei šiemet laimėjusios dalys tų dovanų per tris metus niekam neužleis, tai dovanos liks jų nuosavybėj. Bet gali atsitikti, kad tą pačią dovaną, kas metais paimitų vis nauja kariuomenės dalis. Tada jei rungtynėse dėl dovanų dalyvaus kasmet po 15 atskr. dalių, dovanos pilnon nuosavybėn gali perein tik per 61 metus.

Laike šventės atskirose šakose buvo pasiekta sekančių išdavų:

1. Žygis piln. šarvuotėj 7 klm : per 46 min, 22 sek. (Karo Mokykla), 2. 100 mtr. nubėgus granatos metimas: 44 mtr. 10 cm. (9. p. pulkas), 3. 100 mtr. bėgimas 12,9 sek. (Karo Mokykla), 4. Estafetė 4 × 100 55,1 sek. (Aviacija) 5. 1000 mtr. bėgimas 3 m. 17 sek.

(5-tas p. pulkas), 6. 3000 mtr. bėgimas 11 m. 41,5 sek. (2-as p. pulkas), 7. 5000 mtr. bėgimas 20 m. 51,8 sek. (8-tas p. pulkas), 8. Šok. į aukštį įsibėg. 151,5 cm. (5-tas p. pulkas), 8. Šok. į tolį įsibėg. 5 mtr. 16 cm. (8-tas p. pulkas), 10. šok. su kartimi 273 cm. (Karo mokykla) 11. Granatos metimas: 54 mtr. 49 cm. (garsų pulkas), 12. Dsko metimas 30 mtr. 35 cm. (4. artil. pulkas), 13. lėties metimas 43 mtr. 92 cm. (2-as p. pulkas), 14. Skritulio stūmimas 9 mtr. 36 cm. (4. artil. pulkas).

Išdavos galėjo būti ir geresnės, bet tam žymiai trukdė šaltas oras, blogi bėgimo takai ir kit. Teko matyti daugelį bėgėjų ir šokėjų visiškai basų arba su sunkiais valdiškais batais, kas negalėjo teigiamai atsiliepti į išdavus.

Negalima praleisti nepaminėjus ir tų klaidų, kurias darė patys dalyviai. Iš provincijos atvykę kariai, užuot ilsėtis ir taupyti savo jėgas rungtynėms, šeštadienio vakarą ilgai vaikščiojo po miestą ir šiek tiek pavargo. Pačią rungtynių dieną daugelis, būdami laisvi, visiškai bereikalingai rodė savo miklumą gimnastikos salėje ant įrankių, kas irgi juos gerokai nuvargino. Bet kas blogiausia, tai kad daug sportininkų matėsi salėj ir lauke rūkant. Rodos, kad vieną ar dvi dieni rungtynių metu būtų galima rūkantiems susilaikyti; toks nesusilaikymas ne tik blogina išdavus, bet ir sveikatai žymiai kenkia.

Kas visiems sportininkams krito į akis, tai gera tvarka ir eiga, Tikrai kariškai. Tuo tarpu kai mūsų kitose lengv. atletikos rungtynėse šių dalykų labiausiai trūksta.

Galutinai išskatčius dalys šiaip laimėjo taškus:

1. Karo Mokykla su 7348,02 tašk.
2. 7-tas pėst. pulkas su 5900,84 tašk.
3. 5-tas pėst. pulkas su 5737,39 tašk.
4. 2-ras pėst. pulkas su 5224,93 tašk.
5. 9-tas pėst. pulkas su 4450,77 tašk.
6. Mokoma baterija su 4284,39 tašk.
7. 4-tas pėst. pulkas su 4223,50 tašk.
8. techn. pulkas su 4166,77 tašk.
9. Aviacija su 3922,75 tašk.
10. 8-tas pėst. pulkas su 3890,70 tašk.
11. 4-tas artiler. pulkas su 3495,11 tašk.
12. 1-as pėst. pulkas su 3437,76 tašk.
13. 2-as artiler. pulkas su 3398,26 tašk.
14. 1-as gusarų pulkas su 2922,26 tašk.
15. 3-as artiler. pulkas su 2477,62 tašk.
16. 2-as ulanų pulkas su 2338,01 tašk.

Kaipo išvadą, galima pasakyti, kad sekančiais metais šventė turės daug geriau nusisekti, nes ir laikas jai bus parinktas tinkamesnis, ir dalyviai, šiemet daug ko išmoke, žymiai pagerins išdavas ir paties stadiono statymo darbai bus galutinai užbaigti.

Tad mums, kariams sportininkams, belieka tik atsidėjus ruoštis, kad galėtumėm įvykinti gyveniman p. ministerio pirmininko per iškilmes pasakytus žodžius: „kariuomenė privalo išplėsti sveiką sportą visoje tautoje ir pripratinti prie jo kaimo jaunuomenę“.

P-gius.

Simono Daukanto iškilmės Papilėj.

Šio spalio m. 31. d. Papilėj bus S. Daukanto paminklo kapinėse atidengimas.

Keliais žodžiais apibūdinime kas buvo tas Simonas Daukantas. Jis yra valstybinio (karališkojo) medininko sūnus. Gimė 1793. m. Pakuršės Žemaičiuose, Linkimų par. Kalvių sodžiuje. Išėjęs aukštą mokslo, ilgą laiką valdininkavo Petrapily. Vėliau gyveno su vyskupu Valančiumi Varniuose, bet po

kelių metų iš jo išvažiavo ir kaip profes. M. Biržiška rašo „klajojo ligi gyvas per savo bičiulius — gyveno dvarininkų ir kunigų namuose; mirė beveik nieko

neturėdamas, visai pavargęs“. Mokytas, darbštus, siela ir kūnu atsidavęs mylimai savo Lietuvai stūmė

pirmyn lietuvių raštus ir pats daug dirdavo ar tai rinkdamas žmonių pasakas, ar tai dainas. Rašė įmanomai žmonėms, šviesdamas ir ke'damas juos, daug knygelių apie ūkio dalykus, daržų dirbimą, apie bites ir t. t. Tyrinėdamas mūsų senovę išleido istorijos veikalą vardu „Būdas senovės

lietuvių ir žemaičių“, rankrašty paliko dviejų tomų „Lietuvos istoriją“ ir bendrai daug rašė, nedovanai jį ir vadino „darbo pele“. Visus savo veikalus Daukan-

Kareiviai artileristai, baigę mokomosios komandos kursą. (Žiūr. 364. pusl.).

Karžygys.

S. Saffoon.

„Mano sūnus krito kaip narsus karys,
Jo karžygiška mirtis mums laisvę atdarys“
„Kaip gražiai tas kapitonas rašo!“ Balsas tilsta,
Motinos jau verktas veidas rimsta.
„Man didžiam skausme ramu“...
Jos nuvargęs veidas spind' pasišventimu.

Josios brolis, nenorėdamas graudint jai širdį,
Su ramiu melu dabino Jono mirtį;
Bet kai motina giliai jį pažiūrėjo,
Susigėdęs jis šilin nuėjo.
Josios žvilgsnis buvo ašarotas,
Laisvės ugnini liepsnotas...

O kitaip jis broj mirštant matė,
Kaip jo kūną draskė ten granatos,
Kaip kape jau jis negyvas pūna,
Jis, kuris tėvynės ilgesio negal nustoti.
Niekas neatmena jau apie sudraskytą kūną,
Vien tik šioji žilagalvė, vargšė motė.

Iš anglų kalbos vertė S a l y s Š e m e r y s .

„Pavyko!..“

[N. pėst. pulką atvyko 300 naujokų. Visi jie buvo sveiki, linksmi, saulės nudegę, eidami po keturis eilėse nešėsi didokų maišelių ar savo „sundukų“, su pridėtais į juos baltiniais ir maistu.

Juos lydėjo etapo skirstymo punkto šeši seni kareiviai — palydovai. Ši marga naujokų „vora“ sustojo ties dviejų aukštų mūro namu, kurio duryse pasirodė adjutantas, aukštas, rimtas, bet malonios išvaizdos vyras.

Prie jo priėjo pirmasis iš palydovų ir pakėlęs ranką prie kepurės matyko garsiai atraportavo, paskum išėmęs iš anties pakietą jį padavė adjutantui. Adjutantas gi pažvelgė į naujokus ir rimtai skambiu balsu pasveikino: „sveiki, vyrai!“ — į ką naujokai griausmingai atsakė: „sveikas, tamsta!“ Po to pasakęs: „laisvai, pasilsėti“, nuėjo į raštinę. Netrukus atėjo viršila ir nusivedė naujokus į kareivines, kur suskirstęs būriais nurodė jų būsiančius viršininkus ir paaiškino pirmąsias pareigas.

Genius Bruneckis, kilęs iš Kėdainių, gražus ir miklus vaikinys, melsvomis akimis ir gelsvais plaukais, kurie gražiai perskirti gulėjo ant dešinės kaktos pusės ir darė jį gana maloniu ir kartu drąsiu, jis pateko į pirmąjį būrį. Į tą patį būrį pateko ir jo kaimynas Vytautas Rimas. Po kai kurio laiko, kada juos jau supažindino su sargybinio pareigomis ir kitais reikalini-

tas rašė lietuviškai, pakuršės žemaičių tarme. Kad svetimieji manytų, jog lietuvių rašytojų yra daug, pats rašydavosi keliais slapyvardžiais, atsisakydamas tuo nuo įgytos darbais šlovės. Mirė 1864. m. pas kun. Vaišvilą Papilėj, kur ir palaidotas:

Atgimusios Lietuvos sūnūs, įvertindami jo didelius tautai nuopelnus tautiškos sąmonės žadinime, šio spalio m. 31. d. Papilėj atidengia jo kapinėse paminklą. Tai štai kas buvo Simonas Daukantas, kurio paveikslais yra nukabinėtos mūsų kareivinių sienos.

Rms.

Mokomosios baterijos metinė šventė ir sporto diena.

(Pavėluota ne del Redakcijos kaltės. Red.)

Mokomosios baterijos metinė šventė buvo atidėta rugpjūčio mėn. 22. d.

Dar iš vakaro rajonas pasipuošė žalių lapų vainikais ir tautiškomis vėliavėlėmis. Ant žaliuomynuose paskendusiu vartų plevėsavo didelė tautiška ir mokomosios baterijos dvi spalvė vėliava.

10. valandą visi baterijos kariai išsirikiavo prieš aukštųjų klevų paunksnėje pastatytą altorių. Po pamaldų kapelionas pasakė pritaikintą šventei prakalbą.

Paradas prasidėjo 12. val. Baterija išsirikiavo užsiėmimų aikštėj, vienos baterijos sąstata. Pasveikinęs parada priėmė karo apygardos viršininkas pulkininkas Velykis. Toliau sekė prakalbos ir įvairūs sveikinimai. Joms pasibaigus baterija gražiai pravažiavo pro estradą.

Tą pačią dieną buvo išleistuvės baigusių mokomosios komandos kursą. Po parado, visi baigusieji komandą susirinko baterijos kareivių klube, kur dalyvaujant vyresnybei, svečiams ir baterijos karininkams, buvo perskaitytas įsakymas. Baigė komandą 90 kareivių, ir tuo pačiu įsakymu pakelti į grandinio laipsnį; ir jų geriausiai baigusius: Vaičaitį, Navicką, Nakutį ir Rudoką pakėlė į jaun. puskr. laipsnį. Pulkininkas Velykis pasveikino baigusius komandą, priminė kokios svarbios pareigos jų laukia ir linkėjo toliau jas dalyse sąžiningai eiti. Visų baigusių veiduose spindėjo pasiryžimas ištvermingai pildyti visas jiems pavestas pareigas. Pritariant orkestrui, pagiedojo tautos himną, sušuko garsų „valio“ visiems kariuomenės viršininkams.

Pietums stalai buvo gražiai papuošti parko aikštėj, bet pradėjus lyti iškilmingi pietūs buvo kareivių klube. Pietums buvo išduotas pagerintas maistas, alus ir papirosai. Visą laiką, bevalgant, griežė orkestras.

Sportas. Baterijos šventei pajvairinti ypač plati buvo sporto programa. Prasidėjo sportas 15 val. užsiėmimų aikštėj. Sporto programa buvo gana įvairi. Pirmiausia buvo raitų sportas: šokimai per kliūtis, voltizavimas ir arklių lenktynės. Šokimuose per kliūtis dalyvavo septyni kariai: 1) kariūnas viršila Kazlauskas — arklys „Gailutis“, 2) viršila Astrauskas — kumelė „Liepsna“, 3) viršila Skyrius — kumelė „Laimė“, 4) viršila Vedegys — arklys „Bokštas“, 5) kariūnas vyr. puskr. Lagenpušas — kumelė „Ramunė“, 6) kariūnas jaun. puskr. Stackis — arklys „Kurtas“ ir 7) vyr. puskr. Jurkšaitis — arklys „Baltaduonis“. Kliūtys buvo įvairios: Už kliūčių ėmimą prizą — sidabro laikrodį laimėjo viršila Skyrius — kumelė „Laimė“.

Voltizavimą geriausiai atliko vyr. puskr. Beržinskas — laimėjo prizą — laikrodį, ir grandinis Šimonis — sidabro žetoną.

Arklių lenktynėse viename užjojime dalyvavo keturi kareiviai: 1) grand. Tamošiūnas — arklys „Agranomas“, 2) grand. Senkus — arklys „Aparatas“, 3) grand. Gudelis — arklys „Aidas“ ir 4) grand. Rudzianskas — arklys „Avilys“. Prizą — aukso žetoną laimėjo grand. Rudzianskas — arklys „Avilys“.

Toliau ėjo rytinis pusvalandis, gimnastika prie įrankių ir salto mortalė. Publikai buvo parodyta gyvas ir kūno mankštos atžvilgiu įvairus rytinis pusvalandis, baigian-

giausiais dalykais, pradėjo siuntinėti į sargybas saugoti įvairių sandėlių ir patruliuoti naktimis miestelyje.

Šventadieniais jau išleisdavo laisvai ir pasivaikščioti. Su kareivių būkle naujokai greit apsiprato ir tapo tokie pat miklūs, kaip ir seni kareiviai. Genius Bruneckis ne tik neatsiliko nuo kitų, bet buvo dar vikresnis ir sumanesnis, ir pralenkė kitus savo draugus todėl dažniau gaudavo raštelį išeiti į miestą, mat, jam jau ne tik miestelis rūpėjo, bet ir grakšti siuvėja Jadzė su kuria susipažino viename vakarėly ir iš pirmo pasimatymo jie labai susidraugavo. Bruneckis, gavęs raštelį, pirmiausia pas Jadzę ir eidavo, o vėliau, drauge su ja išeidavo kur nors pasivaikščioti arba į vakarėlį pašokti, pažaisiti ir t. t. Jadzė lietuviškai silpnai tekalbėjo, todėl jo prašė, kad jis su ja lenkiškai kalbėtų, jis sutiko, nes iš mažens ir pats namie tik lenkiškai ir tekalbėdavo. Bruneckis su Jadze gerai draugavo, todėl jis neslėpdavo nuo jos ir išsipasakodavo visa, kaip jam sekasi kariuomenėje, tarp kitko jis jai pasakė, kad už mėnesio jų pulkas išvažiuos į lenkų frontą. Jadzė jo klausinėjo ir davinėjo patarimus, kaip jis turįs laikytis fronte, kad sveikas grįžtų pas ją.

Iš karto Bruneckis nesutiko su Jadzės patarimais, bet, kada ji pasakė, kad jos brolis yra lenkų kariuomenėje ir, kad lenkai vis tiek ateis į paimsią Lietuvą, todėl jis, kaip jos draugas ir jau sužadėtinis turįs jiems pasiduoti, jis sutiko ir paprašė dar smulkesnių instrukcijų, kur ir kaip jis turįs susitikti su jos broliu, kad išpildytų jos prašymus.

Šiandien Bruneckis grįžo į kareivines šiek tiek vėliau ir jau netoks linksmas, kaip būdavo paprastai. Kuopos dežuras tai pastebėjo iš jo veido ir paimdamas raštelį klausė jo, ar jis nesergas? Bruneckis atsakė, kad esąs sveikas, tik pavargęs, ir nuėjęs į savo lovą atsigulė, bet užmigo gal tik apie 2 val. Genius Bruneckis prieš užmigsiant dar ilgai mąstė apie savo su Jadze pasikalbėjimą ir jam stojosi prieš akis tie darbai, kuriuos turėsiąs padaryti nuvykęs į frontą.

Nors pirmą, kada dar sėdėjo šalia Jadzės ir žiūrėjo į jos tamsias, gyvas masinančias akis, jam tas uždavynys atrodė netaip sunkus, būtent: nueiti pas lenkų sargybą pasakyti jiems sutartą slaptažodį (kurį Jadzė prieš išvažiavimą turėjo jam pasakyti) ir paklausti jos brolio Andriaus Kvietnio, kuriam turįs pasakyti kur jų kuopa stovi ir kiek jų yra. Po to jam lenkai duosią gerą vietą ir tada ji, Jadzė atvažiuosianti pas jį, kur jie greit apsivesią ir laimingai gyvensią. Bet, pamanęs, kad gali jį sugauti ir sušaudyti, nenoroms sudrebėjo ir apsivertė ant kito šono.

Kitą rytą, kaip ir visuomet, Bruneckį prikėlė skardus kuopos dežuro balsas ir besikeliančių draugų trūkšimas. Šį rytą jis buvo geresnėje, negu vakar nuotaikoje ir jau per pamokų pertraukas ir eidamas į sargybą juokavo su draugais. Kitą sekmadienį Bruneckis parėjo iš Jadzės gerokai įkaušęs, o radęs draugą Rimą dar nemiegantį, ilgokai su juo šnekėjosi. Kadangi Bruneckis su Rimu šnekėjosi gana garsiai, todėl tvarkininkas Jasutis, priėjęs prie jų patarė nutilti, kad

tis įvairiais sutartiniais judėjimais ir gana gražiomis piramidėmis. Ypač gražių numerių buvo parodyta prie medinės kumelės ir prie lygiagrečių karčių. Prizus gavo prie medinės kumelės: grand. Vaičaitis — laikrodį ir grand. Senkus — žetoną, prie karčių: grand. Gudelis — sidabro laikrodį ir grand. Tamašauskas — žetoną; salto mortalė grand. Šuliasauskas — laikrodį.

Toliau buvo važinėjimas su keturiomis pabūklų dėžėmis. Buvo tam tyčia paruoštas vingiuotas siauras 2,75 mtr. — 3 mtr. platumo kelias ir aplink nusagstytas kuoleliais. Tuo keliu rščia važiavo atskiromis dėžėmis, viduj įvažiavę numeriai nusėsdavo; joiškai, jiems padedant, atsukdavo visą kinkinį atgal ir grįždavo. Kaip tik čia ir parodė joiškai savo gabumą ir prityrimą tinkamai valdyti arklius ir mokėjimą greitai pravažiuoti siauras defiles ir aplenkiti kely pasitaikiusias kliūtis. Prizą — 40 litų laimėjo trečias kinkinys, išvertęs mažiausia kuolelių ir greičiausiai pravažiavęs.

Sporto programa baigėsi baterijos išvažiavimu į atvirą poziciją ir saljutavimais pabūklų šūviais. Išvažiavimas ir užėmimas pozicijos buvo atliktas labai greitai, o ypač greitas ugnies atidengimas. Prizą — 40 litų laimėjo trečias kinkinys, pirmutinis išvažiavęs į poziciją ir pirmas paleidęs šūvį.

Naktį rajonas ir parkas buvo gražiai nušviestas. Šventė baigėsi kareivių klube šokiais ir žaidimais. Be to, mokomosios baterijos aspirantų komandos choras svečius palinksmo dar ir gražiomis dainomis.

Per mokomosios baterijos sporto dieną. Šokimas per „kumelę“ (Žiūr. 364. pusl.).

Ant. Ferd. Max.

Kariuomenės gyvenimas.

Kauno įgulos kareivių klubo veikimas. Nuo spalio mėn. 1. iki 15. d. klubo kinematografas 1., 4. ir 5. d. rodė kariams dramą: „Pusdolerio paslaptis“. 6., 7. ir 8. d. rodė dramą: „Spirito kontrabandista“. 9., 11. ir 12. d. rodė dramą: „Tarp Aleskos vilkų“. 13., 14. ir 15. d. rodė tragediją: „Vienos nakties meilė“.

Iš viso kareivių atsilankė 448, svečių — 54.

Rodomos dramos buvo įdomios, kareiviams pritaikytos; gi komedijos linksmios.

2. d. 2. pėst. p. orkestro komanda buvo suruošusi šokių vakarą.

3. ir 10. d. Kauno įgulos kareivių k-bo valdyba suruošė šokių vakarą.

Per abu šokių vakarus buvo atsilankę kareivių ir panelių 473., svečių — 40, Yra pelno.

Per visus šokių vakarus tvarka buvo gera.

Putinėlis.

Išleistuvių vakarėlis. Spalio m. 23. d. Vyr. Štabo raštininkų kuopa, sąryšy su paleidžiamais iš kariuomenės 6 savo kuopos kareiviai, surengė vakarėlį. Programoj dainos, smuikas ir deklamacijos. Solo padainavo Ilgūnas, duetą Ilgūnas ir Mamaitis, ir keletą dainelių raštininkų choras.

Deklamavo Tilvytis ir Katinauskas.

Programą pradėjo Tilvytis visiškai originaliu mūsų gyvenime dalykėliu, būtent „aktu“. Aktą paskubom pats suredagavo ir vykusiai paskaitė. Savo akte su-

neprizadintų miegančių, už ką jį Bruneckis pirmą kartą pasiuntė „po velnių!“. Netrukus abu užmigo. Sekantį šeštadienį, po patikrinimo, viršila pranešė, kad visi, kurie turi baltinius ir kitokius daiktus įdavę plauti, susitvarkytų, nes reikės pirmadienį išvažiuoti.

Sekmadienį visi tvarkėsi į kelionę. Išėjo į miestelį ir Bruneckis su Rimu; pastarąjį Bruneckis pažadėjo supažindinti su savo Jadze.

Apie kelionę besišnekėdami Bruneckis su Rimu beregint atsidūrė priešais namelio, kurio viename kambarėlyje gyveno Jadzė.

Įėję į priemenę pasisuko į kairę ir Bruneckiui nežymiai tris kartus pabarškinius į duris, jos atsidarė ir jie pamatė gražaus sudėjimo, vidutinio ūgio panelę Jadzė.

— A! dobry dzien! pan Genius, — tarė ji lenkiškai mandagiai palenkdamą savo galvą ir prašydama ranka į vidų...

Tamsta šiandien ne vienas, tarė ji paduodama ranką Geniui, kuris ją pakėles pabučiavo ir tuojaus paprašė susipažinti su jo draugu Vytautu Rimu, kuris sekdamas draugo pavyzdžiu (ar tik iš pirmos pažinties nenorėdamas „apsikiulyti“) taip pat pabučiavo ranką, ir taręs „malonu susipažinti!“ nuėjo su Geniu, Jadzės vedamas, prie stalo ir ten pat ant ilgos kanapos atsisėdęs sekė kas bus toliau. Paodinus svečius Jadzė atsiprašė ir minutei išėjo iš kambarėlio į priemenę, iš kur tuojau sugrįžo nešina vienoje rankoje

lėkštę su sausainiukais, o kitoje gražų šotėlį su saldžiu pienu, dar kartą išėjus atnešė tris stiklines, kurias pienu pripildžius atsisėdo priešais jų ir pradėjo klausinėti kas naujo?.. Čia Rimas pasisakė, kad lenkiškai nemokas, todėl toliau visi kalbėjo lietuviškai.

Išgėrus po porą stiklinių pieno atsirado ant stalo ir buteliukas, gelsvai nudažytas, su parašu „Kminówka“.

Genius su Vytautu „ištraukę“ po keletą čerkučių gerokai įsilinksmo, o panelė Jadzė pasisiūlė jiems išmesti kortas ir atspėti būsiančią laimę.

Mesdama kortas, tarpe įvairių nesąmonių, Jadzė išbūrė abiemis laimingą ateitį su visokiais turtais ir patogumais, be to, pridūrė, kad jų laukia dideli žygiai ir tik juos atlikę galės tais turtais naudotis ir ta laime džiaugtis.

— Štai jau po aštuonių, — tarė Vytautas kumštėrėjęs Geniui į pašonę. Ar iš tikrųjų? — Juk mes būtinai turim spėti į patikrinimą, — atsakė Genius. Pasikėlė abudu ir padėkoję p. Jadzei už malonias vaišes ir išburtąją laimę, atsisveikino ir paskubėjo pro duris, bet čia Genius atsiminęs ką tai ir taręs Vytautui palauk, grįžo vėl į Jadzės butą, kur sutiko šaukiančią jį Jadzė.

Įėjo abu į kambarėlį, kur Jadzė apkabinusi Genių už kaklo pasakė: — atmintk... „Visla!“...

— Gerai! — tarė Genius ir dar kartą pabučiavęs savo brangiajai Jadzei ranką ir pirmą kartą jį lūpas tarė: „ligi laimingo pasimatymo!“ ir nubėgo paskui draugą į patikrinimą.

minėjo paleidžiamų atsargon kareivių tarnybos užimamas vietas ir jų ypatybes, nepamiršo ir vakarienių vaišių.

Vakarienė su arbata. Tris valandas draugiškai prie stalo pasižnekučiavę ir pasiklausę gražių dainų ir deklamacijų svečiai išsiskirstė.

Vakarienėj apsilankė: plk. lt. Burokas, mjr. Mikštas (jų vadas), v. lt. Steponaitis, k. v. Narušis ir k. v. Petrikaitis.

Btk.

A. Panemunės įgula. 5-to pėst. D.L.K. Kęstučio pulkas, užbaigęs naujokų programą ir atlikęs egzaminus, š. m. spalio mėn. 1. d. prisaikdino kareivius.

9. valand. pulkas nuėjo į A. Panemunės bažnyčią. Po mišių pulko kapelionas kun. Abraitis pasakė pamokslą, apibūdindamas kariuomenės reikšmę ir priesaikos reikalingumą. Paskum siekdino ką bažnyčioj, kunigas, o ką ir pulko vadas.

Grįžus iš bažnyčios, pulko vadas pulk. leitenantas Pundzevičius priėjo prie pulko, pasveikino karius jiems užbaigus naujokų programą ir įgijimo eilinio vardą, kartu trumpais žodžiais primindamas priesaikos reikšmę ir palinkėjo tolimesnės darbuotės tėvynės labui. Šušukta „valio tėvynei“, o orkestras sugrojo tautos himną.

Vėliau įvyko paradas.

15. val. visiems pulko kariams pulko kine buvo dovanai rodomi paveikslai, parodyta keletas linksmy komedijų, iš kurių dalyviai linksmai pasiūokė.

L. L. Stirniukas.

Mokomos kuop. išleistuvės. 5. pėst. D.L.K. Kęstučio pulke š. m. spalio mėn. 16. d. buvo baigusiu mokomąją kuopą išleistuvės. Iš baigusiuju skaičiaus 22 su pažymiu „gerai“ pakelti į grandinio laipsnį.

11. val. 25. min. pulko aikštėje buvo išrikiuota mokomoji kuopa (kur atvyko kvotimų komisija priešaky su pulko vado padėjėju, pusiau dvyliktos atvyko pulko vadas gen. štabo pulkininkas leitenantas Pundzevičius) ir pilnam sąstate, kaip baigusieji taip ir kadras, kvotimų komisija ir pulko vadas bendroji grupė nusitraukė.

Lygiai 12. val. išsirikiavusią mokomąją kuopą pulko vadas pasveikino, padėjo už įdėtąjį darbą ir sunke-

nybes bei vargus mokomosios kuopos programą išeinant ir palinkėjęs geriausios kloties tolimesnė darbuotė tėvynės labui buvo surikta „valio“.

Išdalinus liudijimus buvo paradas.

Vakare 19. val. pulko salėje buvo suruoštas koncertas, kur visi mokomosios kuopos kareiviai atvyko, kas su sesute, kas su panele ar kuriuo nors kitu svečiu, nes kiekvienas baigęs turėjo teisę įeiti ir pats dovanai ir dar įvesti vieną svetį.

19. val. 30. min., prisirinkus beveik pilnutėlei salei, kur buvo ir pulko karininkai su šeimomis, atvyko ir pulko vadas.

Koncertinę dalį atliko pulko orkestras, vadovaujant kapelmeisteriui. Buvo išpildyta:

1) „fonfarų maršas“, 2) fantazija „Pojačy“, 3) uvertiura „Vengrijos Paspidija“, 4) „Senai senai tas buvo“ solo klarnetas. Tai visai naujai išmokti dalykai ir atlikti pirmą kartą. Paskutinysis tai „Malūnas“ nors jau girdėtas keletą kartų, bet visiems labai patiko.

Koncertui užsibaigus prasidėjo šokiai, kurie tęsėsi iki 11. val. 30. min. Tvarka buvo labai gera. Reikia tik palinkėti, kad baigusieji, grįžę į kuopas, galėtų būti pavyzdiniais instruktoriais ir viršininkais. Valio mokomosios kuopos kadras ir baigusieji mokomąją kuopą!

L. L. Lynas.

Šiaulių įgula. 8-to pėst. K. K. Vaidato pulko naujokų priesaika. Š. m. rugsėjo mėn. 10. d. saikdino naujokus. 11. val. 30. min. pulkas atėjo į įgulos bažnyčią, kur pulko kapelionas atliakė iškilmingas mišias, per kurias griežė pulko orkestras. Pamaldoms pasibaigus, pulkas išsirikiavo šventoriuje, čia pulko kapelionas prisaikdino R. Katalikų tikybos kareivius; kitų tikybų kareiviai tapo prisaikdinti jų tikybų pamaldų namuose.

Po priesaikos pulkas, priešaky su orkestru, nužygiavo į miesto turgavietę, kur įvyko kariuomenės paradas. 12. val. 30. min. atvyko pulko vadas pulkininkas leitenantas Bobelis; apėjęs išrikiuotas eiles ir pasisveikinęs pasakė prakalbą; gražiai turiningai priminė kariuomenės reikšmę valstybei, karių pareigas ir prie-

Kitos dienos vakare jų kuopa užėmė barą ties Salakų miesteliu. Genius Bruneckis pateko į šoninę užtvaram, kaip tik patogiausioj vietoj jo pažadėtam Jadzės sumanymui įvykinti... Jis džiaugėsi, bet kartu ir bijojo pats nežinodamas ko.

Kitą naktį teko jam eiti į lauko sargybą, kur jis išėjęs pradėjo žingsniuoti paskirtu jam saugoti plotu.

Auštant vienas sargybinių pastebėjo, kad nuo jo į kairę lenkų pusėje krūmuose kažkas juda ir jam atrodė, lyg ten būtų daug žmonių. Apie tai tuojaus pranešė į užtvaram iš kur skubiai atvyko karininkas su dviem kareiviais. Pažiūrėjęs per žiūroną į krūmus, į kuriuos parodė ranka sargybinis, ir į kairę, nustebo ir tuojaus pasiuntė į tą barą naują sargybą, o patsai nuskubo į užtvaram iš kur telefonu pranešė į vyriausią ir kitas užtvaram ir įsakė prisirengti kulkosvaidininkams ir grenadieriams.

Už 20 minučių visi buvo nurodytame bare ir gulėjo griovy, prisirengę puolimą atremti.

Iš naujosios sargybos pranešė, kad jie Bruneckio neradę, bet su kairiuoju sparnu ryšius jau turį ir laukia įsakymo. Išgirdęs apie tai, kad Bruneckio nėra, Rimas pranešė karininkui apie tai, kaip jis apie Rimą manęs; su tuo karininkas sutiko ir bumbterėjo „žaltys!“, o Rimą pabarė, kodėl šis anksčiau apie tai nepranešė.

Į savo vietą marš! — Laikytis ramiai — komandavo tyliai karininkas ir pakėlęs galvą pamatė, kad lenkai, kurių buvo apie 300 žmonių, jau tik už kokių

200 žingsnių, tat sukomandavo: „kulkosvaidžiai, ugnį!“ Sutrato iškart keturi kulkosvaidžiai, kulkos tik kirto lenkus, tuo laiku stačioms ėjusius, nes jie, matyti, tikėjosi, kad čia bus taip lengva nuveikti lietuvius, kaip jiems buvo apie tai papasakojęs patsidavėlis Bruneckis.. Krito lenkai, kaip pakirsti rugiai, kai kurie net nespėję ir iššauti; metė ša. tuvus ir šaukė „zdajemy sie!“; o kiti, puolę į griovius dar mėgino bėgti, bet tik keletas spėjo įsprukti į krūmus, o kiti sveiki ar sužeisti pateko lietuviams į nelaisvę. Sužeistų tarpe buvo ir Bruneckis, kurį vos gyvą nugabeno į ligoninę ir iš jo ši tą sužinojo apiejo patsidavimo priežastį. Dar tą pačią dieną Bruneckis atsisveikino su šiuo pasauliu, spėjęs prisipažinti ir apgailėti savo išdavikišką žygį, o jo sužieduotinė, panelė Jadzė, tapo areštuota. Vėliaus karo teismo buvo nuteista 20 metų sunkaus kalėjimo, iš kur keičiantis politiniais kalniais ir ji tapo atiduota lenkams, kuriuos taip mylėjo. Lenkai ją šaltai priėmė ir net nedavė jokios pašalpos; ji sąžinės ir sielvarto griaužiama išoko nuo tilto ties Varšuva į garbinamą Vislą..

L. S. ats. vyr. puskarininkis.

Per geografijos pamoką.

— Jeigu stosi veidu į vakarus, tai kuriame šone bus rytai? — klausia leitenantas naujoko.

— Nežinau, tamsta leitenante, esu nevietinis! — atsako naujokas.

saikos reikšmę, paskum pasveikino prisaiškintus karinius, baigdamas prakalbą šiais žodžiais: „Lietuva be savo širdies — Vilniaus nenurims, tai valio mūsų sostinė Vilnius!“. Ilgai aidėjo „valio“.

Po to pulkas praėjo iškilmės maršu ir nužygiavo į kareivines.

Biknaitis.

10-ta baterija. Šio spalio mėn. 1. d. buvo batvado majoro Banio išleistuvės.

Atvykęs į išleistuves mjr. Banys su savo karininkais ir kareiviais nusifotografavo, o paskiau sėdo pietų. Per pietus mjr. Banys pasakė ilgoj prakalboj baterijos istoriją, būtent, kaip ji organizavosi, kaip ji jaunutė vos tik susiformavus dalyvavo fronte ir mūšiuose su priešais, kokie buvo praeityje pavyzdžiai, drąsūs ir geri kareiviai. Siūlo ir toliau tinkamai ir sąžiningai eiti savo pareigas. Jis yra tikras, kad ir ateityje baterijai, naujam vadui vadovaujant, ji neatsiliks nuo kitų ir nebus paskutinė, o bus kaip kad iki šiol buvo. Toliau kalbėjo kapitonas Sidaras, naujas bat. vadas, vyr. karininkas vyr. leit. Rupšys ir kiti baterijos karininkai. Jie priminė, kad jis buvo tos baterijos tėvas, kuris ją sukūrė ir garbingai vedė į mūšius.

Po pietų buvusi mums taip brangus ir visų gerbiamas vadas atsisveikinęs su baterija išėjo, o mes gi visi lydėjome griausmingu „valio“ ir „sudiev, tamsta“. Laimingos kloties ir pasisekimo mūsų buvusiam tėvui ir vadui naujos tarnybos vietoj.

Mikutis.

Kėdainių įgula. *Artilerininkai nesnaudžia.* Artilerijos pulkas šio spalio mėn. 3. d. pulko adjutanto vyr. leit. Paliuko pastangomis suruošė didelį vakarą. Vaidino „Blinda — svieto lygintojas“. Vaidinimas nusisekė gerai, ypač gerai vaidino vyr. pusk. Pakalnis — Blinda, v. p. Markevičius žydas ir vyr. pusk. Sinkevičius čigonas, tik ne kaip vaidino kunigas išėjęs ant scenos, matomai, išgąščio pagautas suklydo ir nebežinojo kas daryti.

Vakaras prasidėjo punktualiai, kaip buvo paskelbta t. y. 19. val., tvarkdariai nurodinėjo svečiams vietas. Svečių buvo pilnintelė salė, tik jie truputį vėlinosi; būtų gerai įvesti tokią tvarką, kad prasidėjus vaidinimams pasivėlinusių į salę neleisti.

Po vaidinimų buvo šokiai ir žaidimai, griežiant dudų orkestrui. Pasibaigus vakarėliui publika išsiskirstė gera nuotaika.

Geistina būtų ir ateityje nesėdėti rankas susidėjus, o ruošti tokius pat vakarus.

Be to, gautas iš vakaro pelnas, kuris skiriamas pulko švietimo reikalams.

Ukmergės įgula. Š. m. rugsėjo mėn. 30. dieną 1. pėst. p. naujokai buvo saikdinti.

Po pamaldų ir priesaikos pulko vadas pulk. leit. Dundulis pasakė trumpą prakalbą ir linkėjo eilinio laipsnį įgijus sąžiningai eiti savo pareigas.

Nors oras buvo blogas, betgi pulkas gerai praėjo iškilmės maršu ir su orkestru nužygiavo į kareivines. Naujokai buvo labai patenkinti.

Viršila Sikorskis.

Užsieniai.

— **Lietuviai Latvijoje.** Rygoj per įvykusį Latvijos lietuvių studentų susirinkimą nutarta steigti lietuvių studentų draugiją, kuri būtų nepartinė ir jungtų visus lietuvius studentus.

Draugijos būtų svarbiausias tikslas keiti Latvijoje Vilniaus klausimą, supažindinti užsienį su Lietuva, studentų savišalpa ir visuomenės kultūros darbas.

— **Pabaltijys su Sovietais derasi.** Derybos tarp Estijos ir Sovietų nepuolimo sutarčiai pasirašyti buvo kelioms dienoms pertrauktos. Šis aiškinama

Estijos noru palaukti, kol Latvijos su Sovietais derybės bus pasiekusios tą patį laipsnį kaip ir Estijos. Tas seka iš Latvijos ir Estijos politinio susitarimo, kad nė viena pusė atskirai nesiderėsianti. Tuo būdu sakytos valstybės ir derasi kartu.

Estams nutraukus kelioms dienoms derybas nepuolimo sutarčiai pasirašyti, rusai buvo nutrauke derybas ir dėl užsakymų Estijos fabrikams.

— **Skandalas Lenkų geležinkeliuose** Numatyta neužilgo paleisti nuo darbo A. Silezijos anglių kasyklose apie 12.000 darbininkų dėl vagonų stokos. Kasyklos kasdien reikalauja apie 12.000 vagonų, o vyriausybė pristatanti vos 3.000 vagonų.

— **Belgijos franką gydant.** Belgijos bankas savo frankui sutvaikyti sutraukė daug svetimos valiutos. Amerikos bankininkai yra paruošę tarptautinės paskolos planą Belgijos frankui pagydyti. Belgai taip pat derasi dėl paskolos ir su anglais.

— **Kaip suomiai gerbia savo laisvę.** Suomiai 1928 m. mano pastatyti Vazos mieste didelę Laisvės stovylą. Tam reikalui jau turi surinkę aukų 756.000 markių (apie 200.000 litų).

Suomijai turi ir kituose miestuose bei vietose neretai pasistačiusi paminklų išsivadavimo karui paminėti.

Karo kronika.

— **Lenkai šaukia aukštesnius karininkus.** Ką tik pasibaigė Varšuvoj karo konferencija, kuri tęsėsi 4 dienas. Minėtoj konferencijoj dalyvavo visi lenkų kariuomenės inspektoriai ir vyriausias štabas. Konferencijai vadovavo pats Pilsudskis.

Ši konferencija nutarė pašaukti visus aukštesnius karininkus teoretiniam mokslui išėiti.

Tenka pabrėžti, kad panašus šaukimas yra pirmas lenkų kariuomenėj.

— **Lenkai susirūpinę nauja Rytprūsių vokiečių kariuomenės vado Heye paskyrimu.**

Šiam paskyrimu lenkai numato, kad vokiečių karo sluoksnių dėmesys būsiąs nukreiptas į Lenkiją, ir bijosi antilenkiško kurso sustiprėjimo vokiečių politikoj.

— **Prancūzų kariuomenė grįžta iš Maroko.** Pasibaigus Maroko karui, jau ištisas mėnuo gražinama iš ten kariuomenė į Prancūziją. Lapkričio m. 20. d. gražinimas būsiąs baigtas ir Marokoj liks tik tiek prancūzų kariuomenės, kiek jos buvo 1921. m.

— **Dujomis baustų pradėjusį dujų karą.** Pastaromis dienomis Ženevoj posėdžiavo Tautų Sąjungos karo žinovų komisija nusiginklavimo konferencijai paruošti. Tarp kitko svarstė nuodingų dujų karo klausimą. Kai kurios valstybės pasiūlė griežtai uždrausti nuodingas dujas per karą vartoti.

Jeigu kuri nors valstybė, nežiūrėdama šio uždraudimo, pavartotų dujas, tai kaltininkę turėtų visos kitos valstybės taip pat nuodingomis dujomis sudrausti. Net ir tos valstybės, kurios nedalyvautų kare, turėtų užpultai padėti gintis, teikiant jai nuodingų dujų, savo orlaivių ir kitokių priemonių.

— **Kinijos pakrantėse dabar esą 72 kitų valstybių karo laivai,** kuriems įsakyta daboti savo valstybių ir piliečių reikalus Kinijoje. Mat, ten amžinai nesiliauja karai tarp atskirų Kinijos generolų, gi pastaruoju laiku kaip tik smarkiai kaujasi tarp savęs.

— **Ir šveicarai ruošiasi dujų karui.** Nesenai Šveicarijos kariuomenės viena kuopa bandė naujai išrastas priešdujines kaukes, kurias padirbo Šveicarijos federalinė technikos valdyba. Bandymų metu buvo paleistas nuodingų dujų debesys, kuriame kareiviai, užsidėję minėtas kaukes, laisvai veikė.

Šie bandymai yra pirmas šveicarų kariuomenės ruošimasis prieš dujas.

Sporto kronika.

Lietuva.

Futbolo sezonas baigiasi. Kaune jau visuose grupėse pirmenybių rungtynės pasibaigė. I A grupės stovį mes anksčiau minėjome. II. A šiaip atrodo: I. v. — LFLS, II. v. — Kovas, III. — KSK, IV. — Makabi. I. B grupėje: I. — ŽAK, II. — Sport, III. — Kultus, IV. — Hakoah. III. kom. grup. I. v. — LFLS, juniorų grupėje — I. v. — LFLS. I. B grupės nugalėtojas — ŽAK pereinamuose rungtynėse su I. A paskutiniu klubu KSK pralaimėjo 4:0 (1:0).

Kitų rungtynių vaisiai: LFLS — Makabi 4:1 (1:1), Kovas — ŽAK 6:0 (1:0), LFLS — Hakoah 2:1, Sport — Hakoah 2:0.

LFLS — Makabi 4:2 (3:0). Į šias antras draugiškas rungtynes atvyko keletą dešimčių žiūrovų. Abi pusės išstatė kelius atsarginius žaidėjus.

Kovas — Kultus 2:1 (1:1). Kovas šį kartą žaidė su 6 atsarginiais žaidėjais, bet sunkiai laimėjo.

„Kovui“ teks Lietuvos futbolo pirmenybės be rungtynių. Kauno nugalėtojas „Kovas“, kuris pusiaufinalo rungtynėse laimėjo pas Šiaulių nugalėtoją LFLS, turėjo susitikti su Klaipėdos nugalėtoju finalo rungtynėms, bet Klaipėdos apygardai neprisiuntus į Kauną savo nugalėtojo rungtynėms, Lietuvos futbolo lyga mano „Kovui“ pripažinti 1926 metus Lietuvos nugalėtojo vardą.

A. Panemunės įgula. 5. pėst. D. L. K. Kęstučio pulkas. Š. m. spalio m. 7. d. 15. val. tarp kęstutiečių ir algirdiečių įvyko draugiškos futbolo komandų rungtynės. Nors nebuvo tai šventadienis ir oras pasitaikė šaltokas, bet žiūrėtojų susirinko gerokai. Jėgos vienodos, tik algirdiečių pusėje matėsi geresnis susilošimas.

Pirmam haftavime užsibaigė 0:0 — lygiomis dalimis.

Antrame haftavime, nors kęstutiečiai iš pradžių ir smarkiau ima, bet gauna 1 golą ir vėliau gauna antrą golą. Galutini rezultatai 0:2 algirdiečių naudai.

L. L. Stirniukas.

KSS ir Klaipėdos krašto nugalėtojas. Lietuvių sporto organizacija Klaipėdoj, KSS laimėjo Klaipėdos miesto pirmenybes.

Pagegiuose KSS laimėjo pas vietinę „Sportvereinig“ 5:1 ir tuo pačiu laimėjo Klaipėdos krašto futbolo pirmenybes 1926 metams.

KSS susideda iš įgulos karių ir vietos lietuvių.

Sportininkams dovana. Suomijoje gyvenantis lietuvis Marinkevičius dovanojo 2 gražias taures lengvosios atletikos pirmenybių nugalėtojui vyrų ir moterų grupėj.

Pasirodo, kad svetur gyvenanti lietuviai daugiau rūpinasi mūsų sportu, negu vietiniai. Dovanos kaštuoja arti 500 litų.

KSK — Kybartų sveikata 0:0. Spalio 24. d. Kaune Kybartų „Sveikata“ rungtynės su vietine KSK. Rungtynės pasibaigė lygiomis. KSK viešėjusi Eitkūnuose pralaimėjo vietiniai „Splv.“ 0:2.

Rūpinasi žiemos sportu. Lietuvos sporto lyga, susirūpino besirūpinančiu žiemos sporto sezonu ir nežino kurią hockey žaidimo sistemą paimti: ar skandinavų „bandy“ ar Kanados „hockey“. Tuo reikalu šaukiamas net specialus posėdis.

Užsieniai.

Baisūs smūgiai. Šveicarija pralaimėjo tarpalstybinėse prieš Austriją 1:7. Airija vėl pralaimėjo Anglijai 1:6.

Pasirodė, ne tik mes pralaimim, bet ir Europos apgalėtojai gauna dar didesnius smūgius.

Per sportą į leitenantus. Pasaulio bokso pirmenybės tarp Tunney ir Dempsey laimėjo jūrininkas Tunney. Už tą laimėjimą Amerikos laivynas jūrininką Tunney pakėlė į leitenantus ir New Jorko miesto valdyba suteikė jam to miesto garbės piliečio titulą.

Be to, Tunney gavo dar 400.000 dolerių atlyginimą.

Čekai Amerikoje. Garsi čekų „Sparta“ iš Pragos dabar vieši Amerikoje. Ten turėjo net 8 rungtynės, kurių 6 laimėjo ir 2 baigėsi lygiomis.

Čekų „Sparta“, prieš apleidžiant Ameriką, paskutinėse ten rungtynėse St. Luisė laimėjo 5:3.

Estas Loo, kuris Europos imtynių pirmenybėse pralaimėjo vokiečiui Rupp, dabar turės Berlyne su pastaruoju revanšo rungtynes.

Rupp per buvusias rungtynes paveržė iš Loo Europos nugalėtojo vardą.

Atsiųstos Redakcijai paminėti knygos.

Žvilgsnis į biologinės krypties išsivystymą klinikos ir praktikos medicinoje sąryšyje su atskirų audinių, mikrobu ir naujūnų mikroskopais tyrimais. Dr. Vl. Kuzma. Kaunas. 1926. m. 48 p. Kaina nepažymėta.

Swiat dziecięcy. Elementarz do użytku szkolnego i domowego. K. S. W. Švietimo Ministerijos knygų leidimo komisijos leidinys. Kaunas, 1926. m. 121 p. Kaina 3 lt. 50 cnt.

Šaudybos vadovėlis. Pulkininkas B. Štencelis. I. dalis, Šaudymo teorija. Vyr. Štabo Karo Mokslo Valdymo leidinys. Kaunas, 1926. m. 214 pusl. Kaina nepažymėta.

Šventas Pranciškus Asyžietis. Johannes Jørgensen. Vertė kun. J. Bikinas. Švento Kazimiero dr. leidinys. Kaunas. 1926. m. 226 + VII. pusl. Kaina nepažymėta.

Vaikų darbymečiui. VI. kn. J. Murka. Geografija pradžios mokyklai. Šiauliai. 1926. m. 164 p. Kaina 4 lt. 50 cnt.

Temperamentų rūšys ir jų pasireiškimai. Sekdamas Hocko. Spaudai priėmė kun. B. Andruška. S. J. Kaunas. 1926. m. 72 p. Kaina nepažymėta.

Koplytėlės lempetė. Kardinolas Wissemanas. Vertė Ona Jakaitytė. Šv. Kazimiero dr. leidinys. Kaunas. 1926. m. 46 p. Kaina nepažymėta.

Dievo buvimas. Kun. B. Andruška, S. J. Kaunas. 1926. m. 208 p. Kaina nepažymėta.

Spinduliai ir šešėliai. Leonas Vitkauskas. Eilės. Kaunas. 1926. m. 64 p. Kaina 1 lt. 50 cnt.

Redakcijos atsakymai.

V. Uždaviniui ir Gedulos Dienos Komitetui. Tamstos raštus per vėlai gavome. Nebesuspėjome įdėti į Vilniaus numerį.

St. Al-čiui. Straipsnio „Karo ligoninė higienos ir gydymo atžvilgiu“ nuorašas pasiųstas ten minimo asmens tiesioginiam viršininkui. Tamstos pavardė laikoma paslapy.

J. Antanaičiui. Eilės „Į gimtinę“ netinka. Paleista naujokų rezervan vargu priims savanoriu kariuomenėn.

Alytaus svajokliui. Mokyti visados reikia, bet mokslas reikalauja ir lėšų, be jų sunku mokyti. Partiti Tamstai ką nors sunku.

Leidžia Vyr. Št. Karo Mokslo Valdyba

Redaktorius pulk. Itn. Burokas.

Valstybės Spaustuvė Kaune, kampas Duonelaičio ir Gedimino g.